

YAZI-Diyanet ve siyaset

Ertuğrul Günay: 'Diyanet İşleri Başkanlığı siyasi tartışmalara malzeme olmamalıdır', doğru! Ama bunun gereğini gözetecek olan önce Diyanet'in kendisidir.

21 Kasım 2018 tarihli yazı:

<https://artigercek.com/yazarlar/ertugrugunay/diyanet-ve-siyaset>

21.11.2018

Diyanet İşleri Başkanı'nın 9 Kasım günü yaptığı ziyaretin yankıları ve tartışması sürüyor. İktidar ve muhalefetteki hemen bütün partiler, üst düzey sözcüleriyle konuya değindiler. İzleyebildiğim kadarıyla CHP, MHP ve İYİP sayın Genel Başkanları bu ziyareti yersiz ve densiz bir tutum olarak nitelediler; içlerinde Diyanet Başkanı'nın görevinden ayrılmasını isteyenler oldu. HDP Sözcülerinin -haksızlık yapmış olmak istemem- bir açıklamasını göremedim.

Önceki günlerde İktidar Partisi sayın Genel Başkanı da -alışılmışın dışında- biraz gecikmeli olarak bu konuda görüşünü açıkladı; "Diyanet İşleri Başkanlığımızı siyasi tartışmaların malzemesi yapma girişimlerini tasvip etmediğini" belirtti.

Adalet ve Kalkınma Partisi sayın Genel Başkanının bu değerlendirmesine katılmamak elde değil. Gerçekten gerek makam olarak Diyanet İşleri Başkanlığı, gerekse kurum olarak bütünüyle Diyanet, siyasi tartışmaların konusu ve siyasi çekişmelerin malzemesi olmamalıdır. Diyanet, tümüyle siyasetin taraflarının dışında ve siyasi tartışmaların üstünde olmalıdır.

Diyanet İşleri Başkanlığı, Türkiye'de herhangi bir inanç grubunun kendiliğinden örgütlenmesi sonucu oluşmuş bir yapı, bir sivil kuruluş, tarikat, mezhep yahut cemaat yapısı değildir. Varlığı Anayasa ile güvence altına alınmış ve amacı Anayasa ile belirlenmiş bir kamu kurumudur; bu nedenle kamusal yükümlülük ve sorumlulukları vardır.

Halen yürürlükte olan TC Anayasası'nın 136. Maddesi'nde bu durum ve konum açıkça ve tartışmaya yer bırakmayan biçimde yazılmıştır:

"Madde 136 - Genel idare içinde yer alan Diyanet İşleri Başkanlığı, laiklik ilkesi doğrultusunda, bütün siyasi görüş ve düşüncülerin dışında kalarak ve milletçe dayanışma ve bütünleşmeyi amaç edinerek, özel kanununda gösterilen görevleri yerine getirir."

Bu görevleri yerine getirmek için Başkanlık, tüm yurttaşların vergi ve katkılarıyla oluşan genel bütçeden birkaç Bakanlığın toplamından fazla kaynak ve sınırsız sayıda hizmetli istihdam etmektedir.

Bu hâl ve şart altında Diyanet İşleri Başkanı'nın ve tüm mensuplarının siyasi tartışma ve çekişmelere taraf olmaması, devlet ve toplum içinde dayanışmayı ve bütünlüğü bozan eylem ve söylemlerden özenle sakınması gereği açık ve kesindir.

Hâl böyleyken, Diyanet İşleri Başkanı'nın 9 Kasım ziyareti bütün bu gereklere sadece aykırı değil, Anayasa ile belirlenmiş görev tanımlamasına da aleni bir kafa tutuş niteliğindedir.

Diyanet İşleri Başkanı'nın 9 Kasım ziyareti, insani duygularla yapılmış, sıradan bir hasta ziyareti değildir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin Kurucusunun vefatının 80. yıldönümü arefesinde, Türkiye Cumhuriyeti'ne, İstiklâl Savaşı'mıza, şehit ve gazilerin kanı ve canı pahasına kurulan bağımsız yeni devlete ve kurucusuna ölçsüz, saygısız, edep ve adap dışı sözler sarfetmekle maruf bir şahıs ziyaret edilmiştir.

Bu şahıs sadece Cumhuriyet'e ve onun kurucusuna değil, milletin tarihen, dinen ve manevi olarak saygı duyduğu kim varsa, -Mehmet Akif'ten, Selahaddin Eyyubi'ye kadar- ölçsüz ve galiz sözcüklerle sataşmayı adet edinmiş bir fikri acziyetin bilinen temsilcisidir.

Üstelik bu ziyaret, eski bir tanışıklığın -ve belki fikir ortaklığının- sonucu olan özel bir ziyaret değildir; Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin Diyanet İşleri Başkanı, görevi nedeniyle ve görevi sırasında giymesi gereken resmi kılıkla gitmiş, şahısa -bedeli herhalde Diyanet bütçesinden- hediyeler sunmuş ve bütün bunlar fotoğraflanarak kamuya duyurulmuştur.

Türkiye Cumhuriyeti'nin ve milletimizin ortak değerlerine ağır saldırılarda bulunan kişiye bu alayışlı ziyaret yapılırken, aynı gün (9 Kasım 2018, Cuma) Diyanet İşleri Başkanlığı Cuma hutbelerinde, vatanın bağımsızlığını, bayrağın ve ezanın hürriyetini sağlayan savaşın başkomutanına, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e bir 'Fatih' armağan etmeyi gereksiz saymıştır.

Bütün bu durumu siyasetin görmemesi, görüp de değerlendirmemesi, eleştirmemesi düşünülemez.

Bir kamu kurumunun başkanı, resmi sıfat ve kılığıyla, kendisine yasa ve anayasa ile verilmiş görevlerin dışında davranış sergilemiş, bu davranış millet vicdanında büyük itiraz ve hatta isyanla karşılaşmışsa, siyasetin bunu görmezden gelmesi mümkün değildir.

Bu tutum ve davranış, toplumun dayanışma ve bütünleşmesine ölçsüz zarar vermiştir. Daha da ilerisi dine, inanca, manevi birliğe zarar vermiştir.

Diyanet İşleri Başkanı'nın bu yersiz ziyaretinin, başta devletin ve milletin ortak değerlerine bağlı ve saygılı, yurtsever Diyanet mensupları olmak üzere çok sayıda mümin, mütebedeyin yurttaşımızı incittiğini yakinen görüyor, duyuyor, biliyorum. Onlar geçmiş dönemlerde bu makamlarda bulunmuş sayın Başkanların, millet içinde nifaka yol açacak tutum ve davranışlardan ve bu tür fikirlerin temsilcilerinden nasıl özenle sakındığını örnekleriyle anlatıyor, onları saygıyla anıyorlar.

İktidar Partisi sayın Genel Başkanı'nın sözleri haklıdır, evet! Diyanet ve Başkanlığı siyasi tartışmaların malzemesi olmamalıdır. Bu gereği en fazla gözetecek olan da, doğrudan Diyanet'in kendisidir. Diyanet, Başkanı ve tüm mensuplarıyla milletin tartışacağı, eleştireceği, yakınacağı her türlü tutum ve davranıştan özenle uzak durmalıdır. Milletin tartışacağı her şey siyasetin tartışma alanına girer.

Burada siyasi tartışmaya neden olan, siyasete tartışma malzemesi veren bizatihi Diyanet İşleri Başkanı'nın kendisidir. Tutumu, sağduyu ile izah edilemez bir yanlışlık örneğidir. Davranışı, milletin çoğunluğunu derinden yaralamış, sert tartışmalara ve eleştirilere maruz kalmış, dine ve Diyanet'e zarar vermiştir.

Diyanet İşleri Başkanı istifa ederse ki -taşdığı kamu sıfatının ve akademik ünvanının gereği budur- bu yaralayıcı tartışmalar bir biçimde sona erer; siyasetin malzemesi olmaktan da çıkar.

Ya da istifa etmez, o makamında kalır; millete, devlete, hatta dine zarar veren bu tartışmalar da artarak devam eder.

İman, iz'an ve vicdan bu durumlarda son karar merciidir.

<https://artigercek.com/yazarlar/ertugrulgunay/diyanet-ve-siyaset>